

Inteligență artificială

Tema – 2

Descrierea algoritmilor

Algoritmul Tabu Search pentru Knapsack problem

```

public void tabuSearch() {
    int[] currentSolution = generateRandomValidSolution();
    int[] best = Arrays.copyOf(currentSolution, currentSolution.length);
    int[] memoryList = initMemory(numberOfObjects);
    for (int i = 0; i < maxIterations; i++) {
        int[] xSolution = getBestNeighbourNonTabu(currentSolution, memoryList);
        updateMemory(memoryList, xSolution, currentSolution, tabuSize);
        currentSolution = xSolution;
        if (computeFitnessValue(currentSolution) > computeFitnessValue(best) && isValid(currentSolution)) {
            best = Arrays.copyOf(currentSolution, currentSolution.length);
        }
    }
    System.out.println("The best value is: " + computeFitnessValue(best));
}

private int[] initMemory(int numberOfObjects) {
    return new int[numberOfObjects];
}

private void updateMemory(int[] memoryList, int[] xSolution, int[] currentSolution, int tabuSize) {
    for (int i = 0; i < memoryList.length; i++) {
        if (xSolution[i] != 0) {
            memoryList[i] = xSolution[i] - 1;
        } else {
            memoryList[i] = xSolution[i];
        }
    }
    int retrievedTerm = retrieveTabuTermChange(currentSolution, xSolution);
    memoryList[retrievedTerm] = tabuSize;
}

private List<int[]> getAllNeighborhoods(int[] solution) {
    List<int[]> neighborhood = new ArrayList<>();
    for (int i = 0; i < numberOfObjects; i++) {
        generateNeighborhoodBy1Flip(solution, neighborhood, i);
    }
    return neighborhood;
}

private void generateNeighborhoodBy1Flip(int[] solution, List<int[]> neighborhood, int i) {
    int[] neighbor = Arrays.copyOf(solution, solution.length);
    neighbor[i] = 1 - neighbor[i];
    neighborhood.add(neighbor);
}

```

Funcția `generateNeighborhoodBy1Flip` setează la un anumit indice `i` complementara valorii (1 pentru 0 / 0 pentru 1) și acutalizează vecinătatea.

Funcția `initMemory(int numberOfObjects)` generează o listă de 0 cu dimensiunea egală cu numărul de obiecte.

Funcția `updateMemory(int[] memoryList, int[] xSolution, int[] currentSolution, int tabuSize)` actualizează memoria tabu pentru prin decrementare la pozițiile unde apare `tabuSize` pentru `xSolution` si se actualizează la indicile unde se va pune obiect în rucsac.

Funcția `tabuSearch()` inițializează random o soluție (binară generată cu funcția `random` din Java) și memoria (`memoryList`). Parcurgem numărul maxim de iterații și alegem o soluție din vecinătatea `nonTabu`. Actualizăm memoria și soluția curentă. Comparăm fitness-ul curent cu best-ul actual și îl actualizăm dacă e mai mare.

Algoritmul Simulated Annealing pentru Traveling Salesman Problem

```
// Method to initialize a random tour
private int[] generateRandomSolution() {
    List<Integer> tourList = new ArrayList<>();
    for (int i = 0; i < numberOfCities; i++) {
        tourList.add(i);
    }
    // Randomize the solution
    Collections.shuffle(tourList, new Random());
    int[] tour = new int[numberOfCities];
    for (int i = 0; i < numberOfCities; i++) {
        tour[i] = tourList.get(i);
    }
    return tour;
}

// Method to calculate the total distance of a tour
private double calculateTourDistance(int[] tour) {
    double distance = 0;
    for (int i = 0; i < numberOfCities - 1; i++) {
        distance += distances[tour[i]][tour[i + 1]];
    }
    distance += distances[tour[numberOfCities - 1]][tour[0]]; // Return to the first city
    return distance;
}

// Method to simulate annealing to find the shortest TSP tour
public void simulatedAnnealing() {
    // Initialize tour with a random permutation of cities
    // Current best tour
    int[] tour = generateRandomSolution();
    // Current best distance
    double bestDistance = calculateTourDistance(tour);
    // Simulated annealing loop
    double temperature = INITIAL_TEMPERATURE;
    for (int iteration = 0; iteration < maxIterations && temperature > FINAL_TEMPERATURE; iteration++) {
        // Generate a random neighbor
        int[] neighbor = generateNeighborWith2Swap(tour);
        double neighborDistance = calculateTourDistance(neighbor);
        // Decide whether to accept the neighbor
        double deltaDistance = neighborDistance - bestDistance;
        // Check that either delta is lower than 0 or e^(-delta/temperature) > random number
        if (deltaDistance < 0 || Math.exp(-deltaDistance / temperature) > Math.random()) {
            tour = neighbor;
            bestDistance = neighborDistance;
        }
        // Update the temperature
        temperature *= COOLING_FACTOR;
    }
    System.out.println("The best cost is: " + (int) bestDistance);
}

// Method to generate a random neighbor
private int[] generateNeighborWith2Swap(int[] tour) {
    int i = (int) (Math.random() * (numberOfCities - 1));
    int j = i + 1 + (int) (Math.random() * (numberOfCities - i - 1));
    int[] neighbor = Arrays.copyOf(tour, numberOfCities);
    // Perform 2-swap switch
    while (i < j) {
        int temp = neighbor[i];
        neighbor[i] = neighbor[j];
        neighbor[j] = temp;
        i++;
        j--;
    }
    return neighbor;
}
```

Funcția `generateRandomSolution()` parcurge numărul total de orașe și pe baza lui generează un tur (o permutare) random al orașelor folosind funcția de `shuffle` din Java, returnându-l ca soluție inițială.

Funcția `calculateTourDistance(int[] tour)` are ca argument lista indicilor orașelor și calculează distanța iterativ, adunând distanța euclidiană dintre două orașe consecutive progresiv. Distanța de întoarcere la primul oraș e calculată, dar orașul nu se afișează în traseu.

Funcția `generateNeighborWith2Swap(int[] tour)` preia ca argument un o lista de indici de orașe și generează doi indici `i` și `j` random pentru interschimbare.

Funcția `simulatedAnnealing` calculează traseul optim. Pornim de la o serie de constante `INITIAL_TEMPERATURE = 10000`, `FINAL_TEMPERATURE = 0.00001`, `COOLING_FACTOR = 0.99`. Pornim de la o soluție random și de la o temperatura inițială. Parcurg numărul de iterații și am grijă ca temperatura să nu treacă de cea finală. Inițializez un vecin random folosind 2-swap și îi calculez costul. Calculez `deltaDistance` ca diferența de cost dintre vecin și best-ul curent. Dacă `deltaDistance` e mai mic decât 0 sau $e^{(-\text{deltaDistance}/\text{temperature})} > \text{număr rațional aleator}$, actualizăm noua soluție. Actualizăm și temperatura prin înmulțirea cu factorul de răcire.

Tabele de analiză a soluțiilor

i) Instanța 1 – problema rucsacului pentru fișierul ``rucsac_20.txt``

Tabu search - Knapsack problem

Parametri: maxIterations = 10, tabuSize = 4

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	501
2	413
3	465
4	594
5	595
6	527
7	463
8	495
9	458
10	511

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	595
<u>Average value</u>	547
<u>Worst value</u>	413

Knapsack – cu Random Hill Climbing

Parametru: iterations = 10

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	654
2	612
3	652
4	607
5	622
6	536
7	618
8	568
9	626
10	578

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	654
<u>Average value</u>	607
<u>Worst value</u>	536

Tabu search - Knapsack problem

Parametri: maxIterations = 100, tabuSize = 3

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	538
2	587
3	505
4	598
5	478
6	433
7	557
8	474
9	529
10	646

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	646
<u>Average value</u>	527
<u>Worst value</u>	433

Knapsack – cu Random Hill Climbing

Parametru: iterations = 100

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	617
2	596
3	591
4	663
5	649
6	655
7	657
8	608
9	586
10	607

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	663
<u>Average value</u>	622
<u>Worst value</u>	586

Tabu search - Knapsack problem

Parametri: maxIterations = 1000, tabuSize = 2

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	528
2	580
3	669
4	686
5	500
6	641
7	632
8	611
9	493
10	574

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	686
<u>Average value</u>	596
<u>Worst value</u>	493

Knapsack – cu Random Hill Climbing

Parametru: iterations = 1000

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	661
2	698
3	652
4	602
5	681
6	535
7	618
8	569
9	654
10	589

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	652
<u>Average value</u>	610
<u>Worst value</u>	535

ii) Instanța 2 – problema rucsacului pentru fișierul ``rucsac_200.txt``

Tabu search - Knapsack problem

Parametri: maxIterations = 10, tabuSize = 4

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	129478
2	127670
3	130051
4	130090
5	130241
6	131319
7	129513
8	129550
9	130968
10	129517

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	131319
<u>Average value</u>	129864
<u>Worst value</u>	127670

Knapsack – cu Random Hill Climbing

Parametru: iterations = 10

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	133826
2	134022
3	133914
4	133838
5	134040
6	133838
7	133746
8	133994
9	133747
10	134047

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	134047
<u>Average value</u>	133902
<u>Worst value</u>	133746

Tabu search - Knapsack problem**Parametri:** maxIterations = 100, tabuSize = 3

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	129394
2	130721
3	130317
4	131002
5	129434
6	130154
7	130915
8	132087
9	129727
10	130732

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	132087
<u>Average value</u>	130017
<u>Worst value</u>	129394

Knapsack – cu Random Hill Climbing**Parametru:** iterations = 100

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	133053
2	133128
3	133022
4	133066
5	133411
6	133489
7	133206
8	132748
9	133538
10	133337

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	133538
<u>Average value</u>	133235
<u>Worst value</u>	132748

Tabu search - Knapsack problem

Parametri: maxIterations = 1000, tabuSize = 2

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	129825
2	131680
3	129509
4	129962
5	132017
6	131582
7	131178
8	130352
9	132002
10	130771

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	132638
<u>Average value</u>	130925
<u>Worst value</u>	127682

Knapsack – RHC

Parametru: iterations = 1000

Nr rulare	Calitate (fitness value)
1	129895
2	131106
3	131109
4	130276
5	131338
6	131795
7	130819
8	132211
9	130046
10	132466

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	132466
<u>Average value</u>	131049
<u>Worst value</u>	129895

Instanța – problema comis voiajor pentru fișierul ``lin105.tsp``

Traveling Salesman Problem – Simulated Annealing

INITIAL_TEMPERATURE = 10000; FINAL_TEMPERATURE = 0.00001; COOLING_FACTOR = 0.99;

1)

Parametri: maxIterations = 100

Nr rulare	Cost (distanță) – fitness value
1	108743
2	100997
3	102271
4	112630
5	108415
6	106755
7	113813
8	106373
9	113087
10	105397

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	100997
<u>Average value</u>	107321
<u>Worst value</u>	113813

2)

Parametri: maxIterations = 1000

Nr rulare	Cost (distanță) – fitness value
1	50447
2	43415
3	51979
4	46055
5	47910
6	51346
7	51606
8	43354
9	51499
10	48525

<u>Analiza calității</u>	
<u>Best value</u>	43354
<u>Average value</u>	48126
<u>Worst value</u>	51979

3)

Parametri: maxIterations = 10000

Nr rulare	Cost (distanță) – fitness value
1	35087
2	35374
3	32725
4	29240
5	34397
6	32210
7	33401
8	34382
9	31502
10	33506

Analiza calității	
Best value	29240
Average value	33997
Worst value	35374

Concluzii

i) Tabu Search

În urma analizei experimentale a celor doi algoritmi, în funcție de parametri aleși am înregistrat o serie de constatări. Pentru Tabu Search, pe măsură ce creștem numărul de iterații maxim și păstrăm tabuSize mic calitatea soluțiilor crește. Cu toate că Tabu Search ne scoate din optime locale, diferența dintre soluții este mai mare decât în cazul soluțiilor generate cu căutarea locală – cu algoritmul de RHC. Analizând comparativ cei doi algoritmi, putem observa că există o anumită diferență privind toate cele trei valori – best, average, worst – însă aceasta nu este flagrantă. Timpul de execuție este similar cu cel din cazul RHC. Algoritmul merită rulat și pentru un număr de iterații mai mare.

ii) Simulated Annealing

Pentru problema comis-voiajor, în urma aplicării algoritmului de Simulated Annealing am constatat că eficientizarea costului este dată de creșterea numărului maxim de iterații (maxIterations). Pentru un număr ca 100 costurile minime sunt foarte mari, însă o creștere până la 1000 de iterații duce la o eficientizare flagrantă a acestora și la o obținerea unor minimuri optime. Se poate observa că pe măsura creșterii numărului de iterații scade și diferența dintre soluțiile generate în urma celor 10 rulări. Cu toate acestea, pentru creșterea numărului de iterații și generarea tuturor vecinătăților timpul de execuție crește substanțial. Totodată, calitatea best-ului depinde și de calitatea soluției random generate inițial. Algoritmul merită rulat și pentru un număr de iterații mai mare.